

Art. 61 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej zawiera zamknięty krąg osób, w stosunku do których można orzec o obowiązku ponoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej i jednocześnie wynika z niego kolejność, w jakiej wymienione w nim podmioty ponoszą odpłatność za ten pobyt. Nie można mówić o kolejności w sytuacji wystąpienia obowiązku ponoszenia takich opłat przez kilkoro zstępnych. Każdy bowiem z nich ma taki sam obowiązek ponoszenia tych opłat, a jedynie różnicować je może osiągnięte kryterium dochodowe każdego zstępnego. Tak wynika z wyroku WSA w Szczecinie z 28 marca 2019 r. sygn. II SA/Sz 18/19.

Sąd wskazał, że zasada kolejności przyjęta w przepisie art. 61 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oznacza, że w sytuacji, gdy osoba umieszczona w domu pomocy społecznej nie jest w stanie ponieść kosztów pobytu w placówce, obowiązek wnoszenia opłat spoczywa na małżonku, w następnej kolejności na zstępnym, w dalszej kolejności na wstępnym, a jeszcze w dalszej - na gminie, przez którą osoba została skierowana. Wnoszenie opłat nie obciąża równocześnie wszystkich zobowiązanych wymienionych w art. 61 ust. 1 ustawy, ale obowiązek ten przechodzi na nich w kolejności ustalonej w powołanym przepisie. O ile więc kolejność dotyczy podmiotów wskazanych powyżej, o tyle nie można mówić o kolejności w sytuacji wystąpienia obowiązku ponoszenia takich opłat przez kilkoro zstępnych. Każdy bowiem z nich ma taki sam obowiązek ponoszenia tych opłat, a jedynie różnicować je może osiągnięte kryterium dochodowe każdego zstępnego, o którym mowa w art. 61 ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.

Dalej Sąd zwrócił uwagę, że obowiązek ponoszenia opłat przez każdego zstępnego jest zindywidualizowany, może on jednak wpływać na odpowiedzialność w tym zakresie pozostałych zstępnych. Inaczej bowiem przedstawia się sytuacja, gdy osiągnięte dochody kilku zobowiązanych pozwalają na obciążenie ich tylko częścią tych opłat, a inaczej, gdy są oni w stanie ponieść całość tej opłaty, a nawet więcej. Wydaje się być bezspornym, że łączna wysokość ustalonych opłat od zobowiązanych nie może przekraczać kwoty miesięcznej opłaty za utrzymanie mieszkańca w DPS, tak samo jak łączna kwota obciążenia zobowiązanych z tytułu opłat za pobyt w domu pomocy społecznej nie może być wyższa niż koszty poniesione z tego tytułu przez gminę. A zatem w sytuacji, gdy tylko jeden z zobowiązanych lub kilku z nich są w stanie ponieść pełną wysokość opłaty, organ administracji nie jest uprawniony do arbitralnego dokonania wyboru takiej osoby lub osób i tylko w stosunku do niej (lub do nich) prowadzić postępowanie. W takiej sytuacji organ powinien prowadzić postępowanie jednocześnie w stosunku do wszystkich osób należących do tego samego kręgu osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej. Osoby te powinny być zawiadomione o wszczęciu postępowania i powinny być stronami tego postępowania, a także ich wszystkich powinna dotyczyć decyzja wydana w sprawie ustalenia obowiązku odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej.

Wyrok jest nieprawomocny.

Źródło: [CBOSA](#)